

The logo for SeniorNet Nacka features a stylized, swirling yellow and orange circular graphic on the left, resembling a sun or a flower. To its right, the text "SeniorNet Nacka" is written in a dark blue, rounded, sans-serif font.

SeniorNet Nacka

Att handla tryggt på nätet

László Mocsáry

Vad behöver man för att handla på nätet?

- **Internet-förbindelse** (wifi, trådbunden, mobilt internet, biblioteket, ..)
- **Web-läsare** (MS Edge, Google Chrome, Firefox, Safari, ...)
- **Betalningsmetod** (betalkort, kreditkort, PayPal, direktbetalning via din bank, Klarna, Qliro, ...)
- **Betalningsbekräftelse** (mha Mobilt BankID, bankdosa, engångskod från banken)
- **E-postadress** (för orderbekräftelse, kvitto, faktura, leveransinfo, reklimationsinfo, kundtjänst, ...)

Vi går igenom 5 enkla steg:

1. Vad ska du handla?
2. Så funkar en web-butik
3. När du handlat klart
4. Välj leveranssätt
5. Dags att betala

1. Vad skall du handla?

- **Sök** reda på det du skall köpa (t.ex. med Googles sökmotor).
- **Surfa** till den nätaffär där du vill handla (med en web-läsare).
OBS: Undvik obekanta (utländska) nätaffärer.

Exempel:

- Mat: ICA, Coop, Hemköp, Willys, ...och många andra...
- Apotek: Apoteket, Hjärtat, Kronans, Apotea, ...och många andra...
- Underhållning: Filmstaden, Konserthuset, Berwaldhallen, Dramaten, restauranger, musikalerna, festivaler, ...och hemskt mycket annat...
- Kläder, skor, sportutrustning: XXL, H&M, Lindex, Scorett.....osv. osv.
- Resor/biljetter: SJ, SAS, Ving, Tui,.....och många fler researrangörer...
- Elektronik/vitvaror: ElGiganten, Power, Webhallen, Kjell&Company, ...
- Special-butiker: ....'alla' som vill sälja något har en hemsida numera...

2. Så funkar en web-butik

Exempel på nätbutiker: **Coop** och **Apotea**

- Sök rätt på den vara du vill köpa genom t.ex. 'sökfältet' eller
- Skriver man 'mjölk' i sökfältet får man en lista över alla olika sorters mjölk som finns i nätbutiken.
- Välj den vara du vill ha och lägg en/flera i nätbutikens 'varukorg'.
- Om du inte vet exakt vilken grönsak du vill köpa så får du titta i produkt-kategorin 'Frukt o grönt'.
- Alla affärer organiserar sina varor i olika kategorier. De ligger inte osorterade i en stor hög på hemsidan.
- Ibland måste man handla för ett minimi-belopp (t.ex. 500 kr) och det kan vara fri frakt över ett visst belopp (t.ex. 2000 kr).

3. När du handlat klart

- Klicka på 'varukorgen' så får du en sammanställning på vad du handlat hittills, och vad varukorgen kostar totalt. Du kan även fortsätta att handla fler varor om du vill, eller ta bort varor ur varukorgen.
- Klicka på 'Till kassan'.
- Fyll i alla de kunduppgifter som nätbutiken vill ha av dig för att du skall kunna bli kund hos nätbutiken. Detta behöver du bara göra vid första köptillfället (namn, adress, mobilnummer, ...)
- Fyll i ev. rabattkoder du fått.
- Kryssa ev. för om du vill ha framtida 'nyhetsbrev' (=reklam) från nätbutiken.
- Tryck på 'Fortsätt'-knappen för att gå vidare.

4. Välj leveranssätt

- Nu måste du välja hur du vill att varorna skall levereras till dig.
- Olika leveranser kostar olika mycket: från **0 kr** (brev i brevlådan eller till postombud) till **~30+ kr** med bud till dörren. Finns ofta flera alternativ att välja på. Har du **brådis** kostar det lite mer (mat kanske man vill ha hem fort, men att par skor kan få ta ett par dagar). Gratis frakt över ett visst belopp förekommer.
- Hur vill du bli aviserad om att din leverans är på väg eller har kommit fram t.ex. till postombudet? Leveranstidpunkt till ditt hem? SMS till din mobiltelefon eller e-post till din e-post-adress.
- Tryck på 'Fortsätt'-knappen för att fullfölja till det sista steget: betalningen av ditt köp.

5. Dags att betala

Vanligaste betalningsmetoderna:

- Kreditkort (Visa, MC, OKQ8,....) *)
- Betalkort (Visa, MC, ...) *)
- Direktbetalning via din bank (kräver identifiering med BankID eller bankdosa)
- PayPal (du måste registrera ett PayPal-konto först, kopplat till ett bankkonto)
- Faktura (Klarna, Qliro,....)

*) Kräver kortnumret (12 siffror), utgångsdatum (mm/yy), CCV-kod (3 siffror) och ibland en extra verifiering med mobilt BankID.

blått: Betala direkt och få varorna sen.

rött: Betala senare (ofta 15/30 dagar) och få varorna först.

När du fyllt i alla betaluppgifter är köpet genomfört, du får ett bekräftelse-e-mail till din Inkorg. Sen är det bara att snällt invänta leveransen. **OBS:** Man kan ångra sig strax innan man trycker på 'Köp'-knappen.

Viktiga KOM IHÅG !!!

- Handla helst i kända nätbutiker. Ofta har dessa både fysiska butiker och hemsidor (t.ex. ICA, Coop,...).
- Lämna bara ut kortinfo och bekräfta med BankID när du själv har handlat i en nätbutik, ALDRIG på uppmaning av någon annan!!!
- Be om hjälp av släkt/grannar/vänner om du är osäker. Ring nätbutikens kundtjänst eller din bank om du har funderingar.
- Var ute i god tid när du näthandlar, det kan vara svårt med snabba leveranser om man har tidspress (t.ex. födelsedag) eller i samband med långhelger eller Black Week.
- Kan vara vanskligt att handla i t.ex. kinesiska nätbutiker (många piratkopior av dålig kvalitet, man får det man betalar för, miljöaspekter med frakt över halva jordklotet, väldigt krångligt med reklamationer).
- 'Näthandelsplatser' (t.ex. CDON) förmedlar bara köpet till en leverantör, har inget eget lager att leverera varor ifrån. **Fyra parter** inblandade: du, handelsplatsen, leverantören och ofta en firma som sköter fakturering/betalning (t.ex. Klarna). Svårt vid reklamation!
- Många specialistfirmor finns ofta bara som nätbutiker, inga fysiska butiker. Försök att hitta trovärdiga recensioner/referenser innan du handlar (kolla ev. med ARN, Konsumentverket, Råd&Rön, Pricerunner, TrustPilot, ...).

**PROVA SJÄLV...men du får
stanna innan du trycker på 'Köp'-knappen**

The End

Tack för idag!